

Sector/stafafdeling: BZM/BOA
Portefeuillehouder: Burgemeester

Ter behandeling in de vergadering van:	
de commissie	bestuurlijke zaken en middelen d.d. 7 februari 2017
de Raad	d.d. 21 februari 2017

Onderwerp:

Consultatie concept Plan Brandweezorg 2017-2020

Samenvatting

Het huidige bedrijfsmodel van de brandweer heeft volgens de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) zijn grenzen in mensen, middelen en rendement bereikt. De veranderende risico's kunnen niet langer worden afgedekt met de traditionele brandweezorg. Het Algemeen Bestuur van de VRR heeft aangegeven dat de brandweer moet koersen op een flexibele en dynamische brandweezorg, die nadrukkelijk is afgestemd op de risico's in het gebied. Naar aanleiding hiervan is binnen de VRR een projectgroep gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van het Programma Brandweezorg dat in de komende jaren tot aan 2025 gestalte krijgt. Het plan Brandweezorg 2017-2020 is hiervan het eerste resultaat. Het Algemeen Bestuur heeft aangegeven het Plan Brandweezorg 2017-2020 pas definitief te willen vaststellen nadat het plan middels een zienswijzeprocedure is voorgelegd aan de gemeenteraden. Derhalve legt het Dagelijks Bestuur van de VRR bij schrijven van 23 december 2016 het concept Plan Brandweezorg 2017-2020 ter consultatie aan de gemeenteraad voor. In verband met de mogelijke financiële gevolgen van het Plan Brandweezorg 2017-2020 en de mogelijke gevolgen voor de brandweezorg in de gemeente Brielle wordt geadviseerd gebruik te maken van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.

Gevraagde beslissing commissie:

1. De gemeenteraad voorstellen gebruik te maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op het concept Plan Brandweezorg 2017-2020 door middel van bijgevoegde conceptbrief.

Gevraagde beslissing Raad:

1. Gebruik maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op het concept Plan Brandweezorg 2017-2020 door middel van bijgevoegde conceptbrief.

Advies / besluit vanuit commissie (in te vullen door griffier)

Onderwerp:

Consultatie concept Plan Brandweezorg 2017-2020

1. Inleiding

De brandweer staat aan de vooravond van een aantal grote veranderingen en verschuivingen binnen de brandweezorg, ingegeven door maatschappelijke, organisatorische en technische ontwikkelingen. Dit vraagt om een hoogwaardige en slagvaardige brandweerorganisatie in het totale veiligheidsdomein. Het huidige bedrijfsmodel van de brandweer heeft volgens de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) zijn grenzen in mensen, middelen en rendement bereikt. De veranderende risico's kunnen niet langer worden afgedekt met de traditionele brandweezorg. Het aantal incidenten en slachtoffers zal niet afnemen door meer of strengere brandveiligheidsregels of de brandweer nog sneller te laten rijden. Dit kan alleen worden bereikt door het veiligheidsbewustzijn van burgers, bedrijfsleven en overheid te vergroten en de beschikbare mensen en middelen binnen de brandweer hiervoor op een andere wijze in te zetten. Het Algemeen Bestuur van de VRR heeft aangegeven dat de brandweer moet koersen op een flexibele en dynamische brandweezorg, die nadrukkelijk is afgestemd op de risico's in het gebied. Niet de financiële, maar juist de kwalitatieve ambities staan hierin voorop stelt de VRR.

Naar aanleiding van bovenstaande is binnen de VRR een projectgroep gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van het Programma Brandweezorg dat in de komende jaren tot aan 2025 gestalte krijgt. Het plan Brandweezorg 2017-2020 is hiervan het eerste resultaat. Het concept Plan Brandweezorg 2017-2020 is reeds op 14 december 2016 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRR. Het Algemeen Bestuur heeft wel aangegeven het Plan Brandweezorg 2017-2020 pas definitief te willen vaststellen nadat het plan middels een zienswijzeprocedure is voorgelegd aan de gemeenteraden. Derhalve legt het Dagelijks Bestuur van de VRR bij schrijven van 23 december 2016 het concept Plan Brandweezorg 2017-2020 ter consultatie aan de gemeenteraad voor.

2. Beoogd effect

Het Plan Brandweezorg is een strategisch en richtinggevend document voor de brandweerorganisatie van de VRR op basis waarvan verdere plan- en besluitvorming kan plaatsvinden (o.a. huisvesting-, materieelspreidingsplan- en dekkingsplan). Ook geeft het Plan Brandweezorg daarnaast ruimte aan de vernieuwende ideeën van de VRR ten aanzien van de door haar geleverde brandweezorg. Met het Plan Brandweezorg wordt geen abrupte verandering beoogd door de VRR, maar wordt richting en focus gegeven voor de komende jaren.

3. Argumenten

Geadviseerd wordt om een zienswijze in te dienen en aandacht te vragen voor de volgende punten:

- **Ontwikkelsporen;** *"Uitwerking van deze acht ontwikkelingsporen leidt de komende jaren mogelijk tot nieuwe onvoorziene thema's, afwegingen en keuzes voor het bestuur. Daarom monitort een stuurgroep gedurende de beleidsperiode tot aan 2020 de uitvoering van het Plan Brandweezorg. Het bestuur wordt op gezette*

tijden over de voortgang geïnformeerd en zo nodig worden specifieke vraagstukken ter meningsvorming of besluitvorming voorgelegd (pagina 10)."

De organisatorische en financiële consequenties van dit plan zijn niet duidelijk omdat er gewerkt wordt met ontwikkelsporen. Verzocht wordt om ook de gemeenten vroegtijdig te betrekken bij de uitwerking van de ontwikkelsporen en niet pas tijdens de besluitvorming.

- **Risicogerichte benadering en aanrijtijden/opkomsttijden;** *"Risico's zijn niet op ieder moment van de dag en op iedere plek in het verzorgingsgebied gelijk. Dit roept fundamentele vragen op ten aanzien van de repressieve dekking. Die was tot nu toe louter op wettelijke normen en aanrijtijden gericht. Met een risicogerichte benadering ontstaat meer dynamiek, flexibiliteit en maatwerk. Oude concepten kunnen worden losgelaten. (...) Het huidige concept van genormeerde aanrijtijden is achterhaald. De normering voor de aanrijtijden levert immers geen oordeel over de uiteindelijke kwaliteit van de brandweezorg (pagina 21)."* Gesteld wordt dat het huidige concept van de genormeerde aanrijtijden achterhaald is en de brandweezorg vanuit een risicogerichte benadering ingericht zou moeten worden. De exacte gevolgen van de risicogerichte benadering voor de mate van brandweezorg (aantal kazernes en tankautosputen) in de gemeente Brielle is onduidelijk. Verschraving van de brandweezorg in de gemeente Brielle zou een mogelijk gevolg kunnen zijn, omdat de gemeente Brielle als plattelandsgemeente relatief minder risico's kent dan het overgrote verstedelijkte deel van de regio Rotterdam. De brandweezorg effectief en efficiënt afstemmen op de risico's binnen het werkgebied van de VRR is een goede redenering, echter dient wel gewaakt te worden voor de ondergrens van de brandweezorg in de plattelandsgemeenten met relatief weinig risico's en kunnen derhalve de aanrijtijden/opkomsttijden als norm niet worden losgelaten. De bewoners van de plattelandsgemeenten hebben immers net zoveel recht op de aanwezigheid van de brandweer binnen enkele minuten als de bewoners van een gebied met meer risico's. Deze ontwikkeling moet nauwgezet gemonitord worden en behoeft nadrukkelijk aandacht.
- **Maatwerk;** *"Er moet goed worden gekeken of de rechtszekerheid van burgers in verstedelijkte en plattelandsgebieden als gevolg van deze concepten gelijk en/of acceptabel blijft (pagina 38)."* Het verzorgingsgebied van de VRR bestaat uit 15 grote en kleine gemeenten met ieder een ander risicoprofiel. Het Plan Brandweezorg is een algemeen plan wat geldt voor de gehele regio. Verzocht wordt om onderscheid te maken tussen de verschillende gemeenten, indien noodzakelijk maatwerk te leveren en een apart Plan Brandweezorg Zuid-Hollandse-Eilanden te ontwikkelen in verband met de mogelijk andere inrichting van de brandweezorg in de plattelandsgemeenten op de Zuid-Hollandse-Eilanden ten opzichte van de inrichting van de brandweezorg in meer verstedelijkte gemeenten.
- **Commitment;** *"Een succesfactor voor het slagen van het Programma Brandweezorg is een bestuur dat commitment toont en standvastig is. Er moet daarom worden gewaakt dat politieke en/of bestuurlijke verdeeldheid ontstaat door verschillen in zorgniveaus in verstedelijkte gemeenten en gemeenten in de buitengebieden (pagina 39)."* Er wordt hier gesproken over verschillen in zorgniveaus tussen de verschillende gemeenten. Kennelijk wordt er op voorhand vanuit gegaan dat door het Plan Brandweezorg verschillen ontstaan die kunnen leiden tot politieke en/of bestuurlijke verdeeldheid. Dit is een punt van zorg waar nadrukkelijk aandacht voor gevraagd wordt. Het zorgniveau binnen de gemeenten in het buitengebied zal nauwkeurig gemonitord moeten worden en mag van het

nieuwe Plan Brandweezorg geen negatieve gevolgen ondervinden, zoals bijvoorbeeld vershraling van de brandweezorg in gemeenten in het buitengebied.

- **Vrijwilligers;** *"Rond repressie moet veel worden geïnvesteerd in betrokkenheid van het personeel. Omdat juist bij de incidentbestrijding veel gaat veranderen, is zorgvuldigheid, betrokkenheid, goede uitleg, inspraak en het juiste tempo van doorslaggevend belang. Draagvlak en lobby blijven een voortdurend punt van aandacht van alle betrokkenen binnen het programma (pagina 39)."* Hierbij wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de positie van de brandweervrijwilligers binnen onze gemeente.
- **Financiën;** *"Een gedetailleerde uitwerking van onder andere het financieel kader en een communicatieplan volgen separaat op het Plan Brandweezorg. (...) Het Plan Brandweezorg kent nadrukkelijk een kwalitatieve en vernieuwende insteek. De uitkomst moet een toekomstbestendige brandweezorg zijn, die aansluit bij de maatschappelijke behoefte aan continuïteit. Dit betekent dat dit plan niet per se tot duurdere of goedkopere brandweezorg leidt. Het is evenmin bedoeld als een bezuinigingsoperatie. Wie wil innoveren, kan namelijk niet gelijktijdig bezuinigen. De VRR wil hierbij niet terugdeinzen voor een gesprek over verruiming van de financiële kaders als blijkt dat nieuwe concepten van brandweezorg daarom vragen en de huidige concepten niet meer toereikend zijn (pagina 37)."* Het Plan Brandweezorg 2017-2020 geeft vooralsnog geen inzicht in de financiële gevolgen. Gesteld wordt dat een gedetailleerde uitwerking van het financieel kader separaat volgt. Het financieel kader van de VRR betreft haar begroting. Het Plan Brandweezorg 2017-2020 moet worden gerealiseerd binnen de kaders van de begroting van de VRR. Als de uitvoering van het Plan Brandweezorg gevolgen heeft voor de begroting van de VRR, dan wil de gemeenteraad daar vroegtijdig bij betrokken worden.

4. Draagvlak en risico's

Voor de realisatie van het Plan Brandweezorg is binnen de VRR een projectorganisatie ingericht, die uit een brede vertegenwoordiging bestaat van alle afdelingen en organisatieonderdelen die bijdragen aan de brandweezorg in de regio Rotterdam-Rijnmond. Daarnaast heeft de VRR veel gesprekken gevoerd met vrijwilligers en beroepscollega's in de uitrukdienst en in de dagdienst. Het bestuur van de VRR is zowel tijdens individuele gesprekken als tijdens themabijeenkomsten betrokken bij de ontwikkeling van het nieuwe gedachtengoed. Zo heeft in mei 2016 een gesprek plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de projectorganisatie en de burgemeester. Ook is het Plan Brandweezorg tijdens een themabijeenkomst met de burgemeester van de Zuid-Hollandse-Eilanden in november 2016 nader toegelicht en is er gelegenheid geboden om feedback te geven op het Plan Brandweezorg.

De mogelijke risico's van het voorgelegde concept Plan Brandweezorg 2017-2020 zijn reeds genoemd onder punt 3.

5. Aanpak / uitvoering

Het is tot 17 maart 2017 mogelijk om als gemeenteraad een zienswijze in te dienen. Voorafgaand aan het indienen van een zienswijze is het ook mogelijk dat de VRR het concept Plan Brandweezorg 2017-2020 in de gemeenteraad komt toelichten en/of vragen komt beantwoorden. In overleg met de griffier is de VRR uitgenodigd om het concept Plan Brandweezorg 2017-2020 te presenteren in de commissie BZM van 7 februari 2017.

Indien ingestemd wordt met de voorgestelde zienswijze zal deze naar het Dagelijks Bestuur van de VRR worden gestuurd. Definitieve besluitvorming omtrent het Plan Brandweezorg 2017-2020 zal door het Algemeen Bestuur in de vergadering van 5 april 2017 plaatsvinden.

6. Communicatie

Communicatie omtrent het Plan Brandweezorg 2017-2020 vindt plaats door de VRR.

7. Kosten, baten en dekking

Het Plan Brandweezorg heeft geen directe gevolgen voor de begroting van de VRR en de bijdrage aan de Gemeenschappelijke Regeling. De uitwerking van het Plan Brandweezorg kan hiervoor wel gevolgen hebben. Indien nodig, zult u hierover afzonderlijk geconsulteerd worden geeft de VRR aan.

Bijlage(n):

- Concept Plan Brandweezorg 2017-2020.
- Brief d.d. 23 december 2016, Dagelijks Bestuur VRR, onderwerp: Consultatie Plan Brandweezorg 2017-2020.
- Conceptbrief met zienswijze op het concept Plan Brandweezorg 2017-2020.

bijlagen meezenden